

Valnämnden

Ansvar för valsedlar och valsedlarnas ordning i röstnings- och vallokal

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att valsedlarna för Europaparlamentsvalet läggs i bokstavsordning efter partinamn enligt bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse. Eventuella tillkommande valsedlar placeras i bokstavsordning i samma serie.

Valnämnden beslutar att partivalsedlar och namnvalsedlarna för riksdag, kommun och landstingsval läggs i bokstavsordning efter partinamn enligt bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse. Eventuella tillkommande valsedlar placeras i bokstavsordning i samma serie.

Valnämnden beslutar att partierna ansvarar för att leverera de namnvalsedlar samt partivalsedlar, som inte omfattas av valnämndens ansvar, till varje vallokal respektive förtidsröstningslokal. Röstmottagarna ansvarar för att lägga ut de levererade valsedlarna och i övrigt hålla ordning på alla valsedlar enligt beslutad ordning.

Valnämnden beslutar att alla valsedlar ska placeras i de särskilda valedelsställen, inga övriga lådor, fack eller liknande får förekomma med valsedlar i anslutning till val- och röstningslokal.

Valnämnden beslutar att inför den särskilda förtidsröstningen på äldreboenden ges partierna möjlighet att lämna valsedlar till valnämndens tjänstemän veckan innan röstningen sker.

Sammanfattning

Den ordningsfråga som kanske uppmärksammas mest kring röstmottagning är ordningen bland valsedlarna. Det är två frågor som bör hanteras innan valen. Dels vem som ansvarar för att lägga ut valsedlar dels i vilken ordning valsedlarna ska placeras.

Ordningen för samtliga valsedlar i valedelsställen ska hanteras av röstmottagarna för att undvika oordning och för att säkra att valsedlar presenteras likvärdigt. Partierna har ansvar

för att leverera valsedlar till vallokal och förtidsröstningslokaler. Valsedlarna placeras i bokstavsordning i de särskilda valedelstall valnämnden tillhandahåller.

Ärendet

Den ordningsfråga som kanske uppmärksammas mest kring röstmottagning är ordningen bland valsedlarna. Det är två frågor som bör hanteras innan valen. Dels vem som ansvarar för att lägga ut valsedlar dels i vilken ordning valsedlarna ska placeras.

Valsedlar ska finnas i alla vallokaler och förtidsröstningslokaler. Det är viktigt att alla partiets valsedlar behandlas och presenteras på samma sätt. Vissa valsedlar har valnämnden, i praktiken röstmottagare i vallokal och förtidsröstningslokal ansvar för, andra valsedlar har partierna själva ansvar för. Valnämnden kan besluta om att ta ansvar för andra valsedlar än de som enligt lagstiftning ingår i ansvaret.

Valnämnden i Nacka har inför tidigare valt att inte lägga ut valsedlar för andra partier än dem som vallagen anger ska läggas ut. Partierna har tidigare själva fått leverera och även ställa upp sina valsedlar på bord. Vid 2010 års val beslutades att ordningen för såväl partivalsedlarna och namnvalsedlar skulle vara i bokstavsordning. Övriga partier som ville lägga ut sina valsedlar fick placera dessa efter ovanstående. Valmyndigheten har inför årets val förslag att valsedlarna placeras utifrån bokstavsordning.

Ansvar för utläggning av valsedlar

Val till Europaparlamentet

Vid val till Europaparlamentet har kommunerna (i praktiken röstmottagarna) enligt vallagen skyldighet att lägga ut valsedlar för partier som fått mer än 1% i något av de två senaste valen till Europaparlamentet¹. Övriga partier måste själva se till att lägga ut sina valsedlar alternativt att valnämnden beslutar annat. I Europaparlamentsvalet finns två typer av valsedlar blanka respektive namnvalsedlar (se bilaga 1 för förklaring). I 2014 års EP-val innebär det att valnämnden har ansvar att lägga ut valsedlar för följande partier:

- Arbetarepartiet-socialdemokraterna,
- Centerpartiet,
- Feministiskt Initiativ,
- Folkpartiet Liberalerna,
- Junilistan,
- Kristdemokraterna,
- Miljöpartiet de gröna,
- Moderata Samlingspartiet,
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna och
- Vänsterpartiet.

---

¹ Detta är under förutsättning att partierna beställt endast en namnvalsedel samt att partierna begär utläggning.

Riksdag, kommun och landstingsval

I RKL valet finns tre typer av valsedlar 1)blanka, 2) partivalsedlar och 3) namnvalsedlar (se bilaga 1 för förklaring). I valet har röstmottagarna ansvar för blanka valsedlar samt partivalsedlar för varje parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet. Namnvalsedlar med uppgifter om kandidater ansvarar partierna själva för. Även valsedlar för de partier som redan är representerade i kommunfullmäktige respektive landstingsfullmäktige ska finnas tillgängliga. I 2014 års val borde det innebära följande partier för Nacka (Valmyndigheten meddelar kommunerna under februari):

- Arbetarpartiet Socialdemokraterna,
- Centerpartiet,
- Folkpartiet,
- Kristdemokraterna,
- Miljöpartiet,
- Moderata Samlingspartiet,
- Nackalistan,
- Sverigedemokraterna,
- Vänsterpartiet.

Stadsledningskontorets förslag

Bokstavsordning bedöms som det mest neutrala sättet att ordna valsedlar. Samma princip för både partivalsedlar och namnvalsedlar föreslås gälla. För att undvika otydlighet bör valsedlar följas åt vågrätt, dvs om ett parti endast har valsedlar i ett eller två val bör det vara en lucka i det valsedelsfack som blir tomt. Se exempel med Nackalistan i bilaga 3.

De av valmyndigheten levererade valsedelsställ kommer att användas och ordningen är föreslagen efter de 36 fack som finns. De detaljerade förslagen framgår av bilaga 2 och bilaga 3.

För att undvika oordning bland valsedlarna föreslås att röstmottagarna ansvarar för att lägga ut valsedlar i valsedelsställen. Därmed får röstmottagarna ansvar för ordningen för samtliga valsedlar och hur de presenteras för väljarna. Partierna har dock själva ansvar att leverera sina namnvalsedlar till respektive vallokal och förtidsröstningslokal. Detsamma gäller för andra partier vars valsedlar valnämnden inte ansvarar för. Röstmottagarna har inte ansvar för att meddela partierna i de fall valsedlarna tar slut.

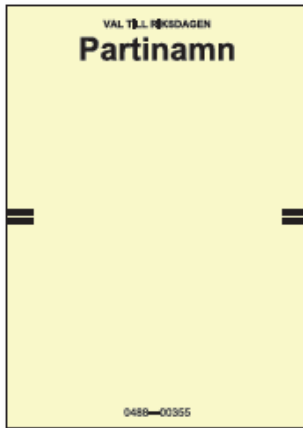
Inför den särskilda förtidsröstningen, om sådant beslut fattas av valnämnden, har partierna möjlighet att lämna valsedlar som valnämnden inte ansvarar för till valnämnden.

Mats Bohman
Administrativ direktör

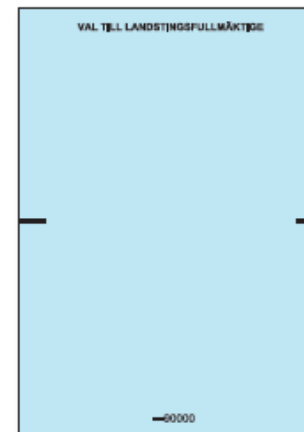
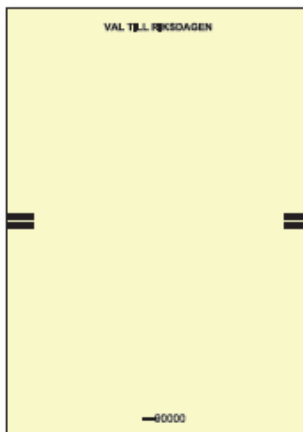
Tove Löfgren
Samordnings- och
utvecklingsenheten

Bilaga I typer av valsedlar

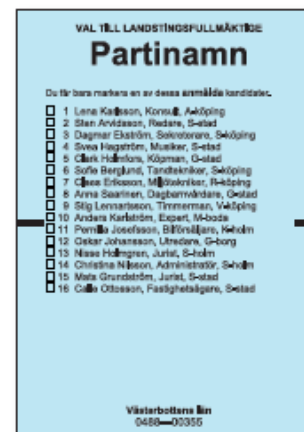
Partivalsedlar där endast partiets beteckning finns tryckt:

Blanka valsedlar, helt utan partibeteckning, där väljare kan skriva parti-beteckning.

Namnvalsedlar där partibeteckning och kandidaternas namn finns tryckta:

Bilaga 2 Ordning för valsedlar till Europaparlamentsvalet

Ordning utifrån befintliga valsedelsställ

Blanka	Blanka	Blanka
Arbetarepartiet-socialdemokraterna	Arbetarepartiet-socialdemokraterna	Arbetarepartiet-socialdemokraterna
Centerpartiet	Centerpartiet	Centerpartiet
Feministiskt Initiativ	Feministiskt Initiativ	Feministiskt Initiativ
Folkpartiet Liberalerna	Folkpartiet Liberalerna	Folkpartiet Liberalerna
Junilistan	Junilistan	Junilistan
Kristdemokraterna	Kristdemokraterna	Kristdemokraterna
Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna
Moderata Samlingspartiet	Moderata Samlingspartiet	Moderata Samlingspartiet
Piratpartiet	Piratpartiet	Piratpartiet
Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet	Vänsterpartiet	Vänsterpartiet

Valsedlar placeras i bokstavsordning. Eventuella övriga partiets valsedlar läggs i bokstavsordning i samma serie, därmed kan ovanstående ordning brytas.

Bilaga 3 Ordning för valsedlar till riksdag, kommun och landstingsval

Ordning utifrån befintliga valsedelsställ.

Riksdag	Kommun	Landsting
Blanka för riksdag	Blanka för kommun	Blanka för landsting
Arbetarpartiet Socialdemokraterna	Arbetarpartiet Socialdemokraterna	Arbetarpartiet Socialdemokraterna
Centerpartiet	Centerpartiet	Centerpartiet
Folkpartiet	Folkpartiet	Folkpartiet
Kristdemokraterna	Kristdemokraterna	Kristdemokraterna
Miljöpartiet	Miljöpartiet	Miljöpartiet
Moderata Samlingspartiet	Moderata Samlingspartiet	Moderata Samlingspartiet
-	Nackalistan	-
Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet	Vänsterpartiet	Vänsterpartiet

Valsedlar placeras i bokstavsordning. Bokstavsordning gäller för såväl partivalsedlar som namnvalsedlar. Partivalsedlar respektive namnvalsedlar placeras i olika valsedelsställ. Eventuella övriga partiers valsedlar läggs i bokstavsordning i samma serie, därmed kan ovanstående ordning brytas. I de fall något parti endast har valsedlar för en eller två val görs lucka i det val man ej ställer upp, såsom i fallet Nackalistan ovan.